

DE OPLOSSING VOOR HET ISRAËLISCH-PALESTIJNS CONFLICT ZAL BELGISCH ZIJN, OF ZAL NIET ZIJN.

– HILDEGARD DE VUYST

Als geregelde bezoeker van Israël / Palestina, wordt mij vaak de vraag gesteld: "Hoe moet het daar nu verder? Daar is toch geen oplossing voor." Officieel luidt de oplossing nog steeds tweestatenoplossing: twee aparte staten op grondgebied van historisch Palestina voor twee volkeren: de Joden, waarvan het leeuwendeel na de gruwel van WOII gearriveerd is, en de autochtone Palestijnen. De staat Israël bestaat al meer dan zestig jaar, nu moeten alleen nog de Palestijnen hun staat krijgen. Spiegelbeelden van elkaar, zo worden ze vaak voorgesteld, een voorstelling die de werkelijke machtsverhoudingen verhuult.

Van Israël begrijp ik dat het blijft vasthouden aan een onderhandelde tweestatenoplossing. Voor Israël is blijven onderhandelen de beste manier om steeds meer grondgebied uit de brand te slepen, omdat het als sterkste partij in het conflict steeds meer onherroepelijke 'feiten op het terrein' kan creëren. Dat is internationale Newspeak voor illegale nederzettingen in bezet gebied, voor de illegale Muur, voor het illegaal inlijven van waterbronnen, enzovoort. Zoveel illegaals waar Israël officieel maar zonder verdere gevolgen voor veroordeeld is. In '47 stelde de VN een tweedeling voor waarbij de Palestijnen 44% van historisch Palestina kregen. Ze wezen het voorstel af. Een paar oorlogen en onderhandelingsrondes later is dat percentage zowat gehalveerd.

Het maakt van Israël een land zonder grenzen. Er is de fameuze Green Line, de demarcatielijn die in 1949 werd getrokken na de eerste Israëlisch-Arabische oorlog. Die lijn stak Israël over in '67, toen het de Gazastrook, Oost-Jeruzalem, de Westelijke Jordaanover (Westoever), de Golanhoogvlakte en de Sinaiwoestijn veroverde en vervolgens bezette. Sinds de Oslo-akkoorden ('93) valt een deel van die Bezette Gebieden onder de bevoegdheid van de Pa-

lestijnse Autoriteit (PA), in de praktijk is dat de Gazastrook en de stedelijke kernen op de Westoever. Want het doel van Israël is, alle vredesjargon ten spijt, altijd even helder: zoveel mogelijk land. Met daarop zo min mogelijk Palestijnen.

Vreemder is dat ook de Palestijnse overheid blijft zweren bij een tweestatenoplossing. De Israelische ingrepen maken die toekomstige staat elke dag minder haalbaar: de Muur die zich ver van de Green Line diep in de Westoever bijt en op die manier land annexeert; de checkpoints, vast of vliegend; de blokkade van Gaza; de toegang tot de Bezette Gebieden waar niets of niemand in of uit komt, te land, te lucht, ter zee, zonder de controle van Israël; de wegen die nederzettingen verbinden en het landschap aan stukken rijten; de inkapseling van Jeruzalem door een uitdijende cirkel van nederzettingen tot aan de Jordaan, zodat de Westoever de facto in een Noord en een Zuid gesplitst is, met enkel nog Wadi an-Nar (de Vuurvlei) als verbinding. De weg werd onlangs verbreed en kreeg een nieuwe asfaltlaag maar het is een dodenweg door een diepe vallei die moeiteloos gecontroleerd kan worden vanuit de nederzettingen die er vanop elke heuvelrug op neerkijken. In de tweestatenlogica: waar is

die Palestijnse staat? De Westoever en Gaza liggen tientallen kilometers vaneen met Israël ertussen, hoe moet daar ooit vrij verkeer van mensen en goederen van komen zoals binnen één staat toch mag worden verwacht? En zelfs de Westoever kan je niet meer tot een aaneensluitend geheel denken, het is een lappendeken van steden met tussenin nederzettingen en ander door Israël gecontroleerd grondgebied. En wat met Jeruzalem dat men zo graag voorstelt als een Oost (Palestijns) en West (Israëlijs), zoiets als Oost- en West-Berlijn, netjes gescheiden? Alles loopt er dooreen en voor elke morzel grond, voor elk huis wordt gestreden, zij het met ongelijke middelen. Alle manieren zijn goed om de Palestijnen uit Jeruzalem te verdrijven: niet verlenen van bouwvergunningen, uitdrijving en sloop omwille van echte of vermeende bouwovertradingen, en allerlei administratieve kwellingen. Wie als Palestijnse bewoner van Jeruzalem een bewoner van de Westoever in de auto vervoert, riskeert inbeslagname. Om maar iets te noemen.

Waarom houdt de Palestijnse Autoriteit vast aan een tweestatenoplossing als Israël steeds duidelijker te kennen geeft dat het geen leefbare Palestijnse staat wil? Zou het kunnen dat zij mee onderdeel geworden is van het probleem? Een regering van een land dat geen land is, in een economie die geen werkelijke economie is, maar draait op 'hulp' uit het buitenland, en dan vooral VS en Europa? Het was ook die internationale gemeenschap die democratische verkiezingen eiste en die verkiezingen vervolgens verketterde toen de uitslag tegenviel en niet de vrienden van Fatah de verkiezingen wonnen, maar het islamistische Hamas dat internationaal niet als gesprekspartner erkend wordt.

Van Hamas wordt steevast gezegd dat het met geweld de macht greep in Gaza in 2007. Het is bijna een staande uitdrukking geworden; sla er eender welke krant op na. Dat Hamas daarbij een door de VS gesponsorde coup van Fatah verijdelde, daarvoor moet je op www.electronicintifada.net zijn of bij Noam Chomski. Ik lees nooit in mijn krant dat de huidige PA de macht greep op de Westoever. President Abbas zette een technocraat aan het hoofd van een niet-verkozen noodregering. En dan mag men argumenteren dat dit de enige manier is waarop de internationale gemeenschap de regering op de Westoever kon blijven sponsoren, de legitimiteit van deze regering blijft wankel.

Een van de zaken waarop de PA moet toezien is de veiligheid van Israël. Toen de Palestijnen hun stoute aanvraag om erkenning als staat deden bij de VN en aanverwante instellingen, kon de VS niet snel genoeg de geldkraan dichtdraaien. Met uitzondering van een programma-onderdeel dat politiemensen moet opleiden. Nu al zijn veel jonge Palestijnen verbitterd dat hun PA vooral de politiemannen van Israël speelt. Beter een beetje macht dan geen macht, is dat de redenering van hen die de PA bevolken? Israël controleert alles (grenzen, taksen, water, enz.), annexeert land en verplaatst zijn bevolking, maar de aanwezigheid van de Palestijnse Autoriteit verhuult de ware aard van die bezetting die tegen alle internationale spelregels indruist.

Behalve het democratische deficit van de PA dat door de mainstream media en de internationale

gemeenschap weggemoffeld wordt, is het bijkomende probleem dat de PA alleen de Palestijnen uit de Bezette Gebieden vertegenwoordigt. Terwijl dat maar een fractie van de Palestijnen is die door het conflict zijn getroffen. De PA vertegenwoordigt niet de Palestijnse vluchtelingen (die sinds '48 in de omringende Arabische landen in kampen zitten) of de Palestijnse diaspora (in Saoedi-Arabië, Chili, enz.). Die worden wel vertegenwoordigd door de PLO (de Palestijnse Bevrijdingsorganisatie) maar daar is Hamas dan weer geen lid van. Er is dus ook een Palestijns probleem van vertegenwoordiging.

Waar niemand over of voor spreekt, zelfs de PLO niet, zijn de Palestijnen in Israël. De moedige Israelische historicus Illan Pappé wijddt er zijn nieuwe boek aan: *The forgotten Palestinians*. Die 'achtergeblevenen' van de etnische zuivering van '48 maken momenteel 20% uit van de Israelische bevolking. 'Arab Israelis' worden ze vaak genoemd, alsof het immigranten betreft uit Saoedi-Arabië. Die gemeenschappen van Palestijnen in Israël vormen net zo'n lappendeken als de nederzettingen aan de andere kant van de Muur: van Galilea in het noorden, in / rond Um el Fahm en Haifa, naar Jaffa bij Tel Aviv en de Palestijnse bedoeïenen in het zuiden rond Beersheba.

Misschien begint het u ondertussen te duizelen? Laat mij mijn punt maken: een tweestatenoplossing biedt geen levensvatbaar perspectief voor de Palestijnen van de Bezette Gebieden, het biedt geen perspectief aan de Palestijnse vluchtelingen en zal enkel het tweederangsstatuut van de Palestijnen in Israël bestendigen. We moeten ervan af, van die mantra van de eigen staat. "Volk wordt staats", daarvoor trok ik als adolescent in Sturm und Drang naar de Ijzervlakte, gebeten door onrecht. Maar ondertussen worden Vlaamse rechten gegarandeerd door de federale staat België dankzij de staats hervorming van '93 en daaropvolgende. Ondertussen heb ik ook geleerd dat 'volk' vaak alleen maar de term is om ander volk mee uit te sluiten.

Israël is er als de dood voor om het Joodse karakter van Israël te verliezen. Het heeft geen grondwet die gelijke rechten garandeert voor al zijn burgers. Het betekent dat Joden meer rechten hebben dan niet-Joden. Over de Palestijnen wordt in Israël gesproken als een demografische bedreiging. Straks zijn er omwille van hun hogere geboortecijfer meer Palestijnen tussen de Middellandse Zee en de Jordaan dan Joden. De angst daarvoor wordt voortdurend aangezwengeld, in die mate dat het zelfs zou kunnen bijdragen om die Palestijnse staat versneld tot stand te brengen. Met dien verstande dat Israël dan zijn grondgebied Palestijnevrij maakt. Dat doet het nu al met specifieke wetten: wie als Israelische Palestijn een partner kiest uit de Westoever, kan die niet naar Israël halen. Wat gaat er in geval van een tweestatenoplossing met de Palestijnse populatie in Israël gebeuren? Zal deze bevolking op transport gezet worden – de natte droom van Israelisch Buitenlandminister Avigdor Lieberman? Of worden deze gebieden aan de Palestijnse staat toegevoegd in ruil voor inlijving van illegale nederzettingen bij Israël?

Het is die angst voor het verlies van suprematie die een andere oplossing voor het Palestijns-Israëlijs conflict in de weg staat: de eenstaatoplossing, federaal naar Belgisch model, of binationaal. Eén staat die al zijn burgers op een gelijke basis behandelt, met gelijke rechten en plichten, ongeacht etnisch-religieuze afkomst. Waarin 'één man, één stem' geldt. Waarin Joden naar hun gedroomde vaderland kunnen terugkeren, net als Palestijnen. Waarin compensaties het onrecht lenigen van de tienduizenden Palestijnen die van grond en huis verdreven zijn. Waarin ieder zijn taal kan spreken, zijn onderwijs kan genieten, zijn cultuur kan beleven, en tegelijkertijd infrastructuurwerken in het belang van allen worden uitgevoerd.

Israël heeft hierbij op het eerste gezicht alles te verliezen, net als de blanken in Zuid-Afrika. Maar bij nader inzicht is er veel te winnen. Om te beginnen: veiligheid, waarvan we mogen aannemen dat het voor de Joden (en niet alleen de Israelische) het hoogste goed is. De Palestijnen in Israël, numeriek toch een tegen vijf, storten zich niet op hun Joodse medeburgers, zelfs niet tijdens de gruwel van de Gaza-oorlog. Ze plegen geen aanslagen terwijl er geen muren staan tussen hen en hun zogenaamde aartsvijanden. Ze drijven hun Joodse medeburgers niet in zee – het cliché van de herauten van de angst. De Palestijnen in Israël willen hun Israelisch burgerschap niet verliezen omdat het hen, ondanks alles, een kans biedt om vooruit te komen in het leven, een opleiding te krijgen, handel te drijven, voor hun kinderen een beter bestaan op te bouwen. In tegenstelling tot de Palestijnen in de Bezette Gebieden, die komen nergens en gaan nergens heen. Alle bewoners kansen bieden op een menswaardig bestaan blijkt de beste garantie op veiligheid te zijn. En ten tweede zou de grote winst voor Israël moreel herstel kunnen zijn. De eenstaatoplossing kan een einde maken aan de verzieking die samenhangt met de politieke, militaire en sociale vertaling van de gedachte dat anderen minderwaardig zijn. Bovendien zou deze één staat Israël / Palestina toetreden tot de 21e eeuw: een gemengde natie gegroeid uit autochtone bevolking en migranten die zich allen beschouwen als burgers.

Israël klopt zich steeds op de borst de enige democratie in het Midden-Oosten te zijn. Toch wijzen recente wetsvoorstellen op een versneld afkalven van dat democratisch gehalte. Men wil 'politieke' ngo's aan banden leggen waarvan de activiteiten mede gefinancierd worden uit het buitenland. Maar eigenlijk viseert men daarbij vooral mensenrechtenorganisaties die Israelische schendingen openbaar maken. Men wil burgers volgen die hun steun verlenen aan BDS (Boycot, Disvestment, Sanctions), een wereldwijde boycotactie naar analogie met de internationale boycot tegen het Apartheidsregime in Zuid-Afrika. En men wil van Palestijnen en niet-Joden een eed van trouw aan Israël als joodse en democratische staat. *No loyalty, no citizenship*. Waar is de democratische ruimte dan nog? Hoog tijd om die Muur neer te halen.

ON LOVE AND OTHER LANDSCAPES © YAZAN MAJALI